

Ukiumoortumik nalunaarusiaq 2024

AQQUT

www.aqqut.gl

AQQUT
Imaneq 24B, 2. sal
3900 Nuuk
Grønland

Imarisai

AALLAQQAASIINEQ.....	3
2024-MI SULIARINEQARTUT.....	4
AQQUT februaarip aallaqqaataani qulinngortorsiortinneqarpoq	4
Immikkoortut katerisinneqarneri	4
Ilinniartitaaneq pillugu paasisitsiniaalluni angalaney	4
AQQUMMUT QULLEQ	6
Ilinniartitaanermut immikkoortortaqaarfik.....	6
Suliniutit isumagineqarsimasut	7
Internettikkut ilinniarney (e-læring)	7
GUX-S.....	8
Aqqutissiuussinermut immikkoortortaq	9
Internettikkut aqqutissiuussineq (eVejledningi)	9
Attaveqaqatigiissut ataatsimiitinneqarneri	10
Attaveqaqatigiissut internettikkut ataatsimiisinneqartarneri	11
Atorfilittut angalanerit.....	12
NVL Kalaallit Nunaat	13
Nunatsinni aqqutissiuussinerup killiffia.....	15
QINNGORNEQ.....	17
Sulisut	17
Angorusutat	17
Suliniut pingaarnerutinneqartoq.....	17
Katsorsaanernit paasissutissat	18
Katsorsaanernik sinaakkusiineq	23
Pilersaarusiit	24
Sulisunik ikorfartuineq internettikkut	25
Ukiup ingerlasimanera eqikkarlugu.....	28
Ilanngussaq 1.	30

AALLAQQAASIINEQ

Ukioq 2024-imi Ilinniartitsinermut periusissiap 2024-2030-mut atuuttussap saqqummersinneqarnera immikkut malunnaateqarpoq, taannami Namminersorlutik Oqartussat ilinniartitaanermut tunngatillugu anguniagaannut aallaaviuvoq, tassaasunut:

- Ilinniagaqarnissamut piginnaanngorsarnissamullu inuit tamarmik assigiimmik periarfissaqassapput
- Ilinniartitaanerup piginnaanngorsarnerullu pitsaassusaat qaffasissuussaaq ilinniartitaanermilu pilersarusiornermi inuiaqatigiit pisariaqartitaat isiginiarneqassapput.

Anguniagaq inuit tamarmik ilinniagaqarnissamut periarfissaqalernerannik kissaateqarnermik takussutissiaavoq. Anguniakkami aamma ilinniartitaaneq piginnaanngorsarnerlu inuuneq naallugu pissasoq aallaavigineqarpoq, tamannalu inunnut ataasiakkaanut, suliffeqarfinnut ataasiakkaanut inuiaqatigiinnullu piumasaqaatitaqarpoq¹.

Aqqutissiuussinermut tunngatillugu AQQUT-mmiit iliuusissatut pilersarusiornissamut sunniuteqartunik Naalakkersuisoqarfiit akimorlugit suliniutinik arlaqartunik aallartitsisoqarpoq.

Naalakkersuisut Attassiinnarnissamut Ineriartortitsinissamullu Pilersaarutaat 2 (AIP 2) 2050-ip tungaanut isigisoq 2024-mi saqqummersinneqarpoq. Siunnerfinnik sisamanik suliniutinik imminnullu ataqatigiissunik AIP 2 tunngaveqarpoq, siunnerfik siulleq ilinniartitaanermik piginnaasanillu ineriartortitsineq AQQUT-ip aqqutissiuussinermik suliaanut taassuminngalu ineriartortitsinermik suliaqarneranut annertuumik pingaaruteqarpoq.

AQQUT-ip suliaasai pingaarnertit tassaapput aqqutissiuussinermik qitiusumik akisussaaqqeqarneq (Aqqummut Qulleq) aammalu ilinniartunik oqaloqateqarnikkut katsorsaaneq (Qinngorneq). Akisussaaffiit taakku suliani tamani ingerlanneqartuni pisussaaffiliisuupput.

Anguniakkanut suliaasanullu pingaarnernut tapersiisussanik suliniutinik tulluuttunik pilersitsinissaq sammiuarpaput. Ukiumi matumani suliniutit inerisaanerillu soqutiginaartut suliarineqarput, taakkulu piffissamik atuiffiupput ukiunilu aggersuni suliaasanut aamma ilaassallutik.

Illit atuartartutut oqaasissaqaruit imaluunniit sulianut annertunerumik paasisaqarusukkuut sukkulluunniit uagutsinnut saaffiginnissinnaavutit.

¹ [Naalakkersuisut Ilinniartitsinermut periusissiaat 2024-2030](#) q. 15

Naggataatigut AQQUT-ip 2024-mi suleqatigisimasani tamaasa qutsavigai.

Atuarluarina!

2024-MI SULIARINEQARTUT

AQQUT februaarip aallaqqaataani qulinngortorsiortinneqarpoq

Qulinngortorsiorneq Katuami ingerlanneqarpoq, AQQUT-illu pilersinneqarnerata oqaluttuassartaa, ullumikkullu aaqqissuussineq aqutissiuussinermullu iliuusissatut pilersaarutit saqqummiunneqarlutik. AQQUT-mmi immikkoortortaqaarfiit marluusut taakkunanilu neqeroorutissat saqqummiunneqarputtaaq. Mindhelper.gl-ip saqqummersinneqarneratigut anguniakkat ilaat anguneqarpoq, naggataatigullu aliikkusersuinertalimmik ilassinninneqarluni. Ullormi tassani immiussat uani takuneqarsinnaapput: [Aqqut 10 års jubilæum. - YouTube](#)

Immikkoortut katerisinneqarneri

AQQUT-mi immikkoortut marloriarlugit katerisinneqarput.

Januaarip 30-ani immikkoortut siullermik katerisinneqarput, januaarillu 31-ani immikkoortut immikkoorlutik sammisaqarput. Ullut pingajuanni, februaarip aallaqqaataani, sulisut tamarmik Katuami ataatsimoortinneqarput AQQUT-illu ukiunik qulinngortorsiornerani peqataatinneqarlutik.

2024-mi novembarimi immikkoortut aappasaanik katerisinneqarput. Immikkoortut katerisinneqarneranni suliamut piginnittutut misigisimanissaq qulequtarineqarpoq. Qinnqornermut aamma Aqqummut Qullermut tunngassuteqartunik Naalakkersuisoqarfiit akisussaaffiik 2025-mi allanngortitsisoqarnissaa tamatumunnga peqqutaavoq. Naalakkersuisoqarfiit akisussaaffiik allanngortitsineri suliamut piginnittutut misigisimanerup tulluusimaaruteqarnerullu ikaarsaarnermi piginnarnissaat pingaartinneqarmat taamatut aaqqissuisoqarpoq.

Ilinniartitaaneq pillugu paasisitsiniaalluni angalaneq

2024-mi inunnik attaveqaqataasunik pingasoriarluni - juunimi, aggustimi septembarimilu - AQQUT-mmi ataqtigiissaarisoq Teams-ikkut ataatsimiititsivoq, ataatsimiinnernilu illoqarfinni ataasiakkaani akisussaasut/aaqqissuussisut peqataanissamut, isumasioqatigiinnissamut apeqquteqarnissamullu periarfissaqarput. Ataatsimiisitsinernut peqataasoqarluarpoq aamma qulequttat, siunnersuutit ilanngukkusutallu assigiinngitsut tikinneqarlutik. Ilinniartitaaneq pillugu paasisitsiniaalluni angalaneq sap.ak.

43-mi Qaqortumi aallartikkami Ilulissani sap.ak. 45-mi naammassineqarpoq. Angalaneq iluatsilluarpoq, ukiumimi matumani illoqarfiit tamarmik angumerineqaramik. Aaqqissuussisut ilinniarfiillu suleqatigiilluarput, illoqarfinnilu amerlanerni meeqqat atuarfiini atuartut annerit qaaqquneqarsimallutik. Qaqortumi ulloq ataaseq atorlugu aqutissiuussisut peqataasut ataatsimiisinneqarput. Sisimiuni timersortarfik ulluni pineqartuni attartorneqarsinnaajunnaarmat Majoriap aamma GUX-ip ullut atugassaat taartigiitsinneqarput. Aaqqissuussisunik suleqateqarluarneq pillugu AQQUT qujassuteqarusuppoq 2025-milu llinniartitaaneq pillugu paasisitsiniaalluni angalanissap pilersaarusiornissaanut qilanaarluni.

AQQUMMUT QULLEQ

Anguniagaq: Aqqutissiuussinermik suliaqarnerup nukittorsarneqarnissaa

AQQUMMUT QULLEQ sisamanik pingaarnernik immikkoortortaarpoq, Ilinniartitaanermut immikkoortortaarfik, Aqqutissiuussinermut inerisaanermullu immikkoortortaarfik, Sulisunik Ineriartortitsinermut immikkoortortaarfik kiisalu GUX-S. GUX-S tassaavoq GUX-S-imik ingerlatsinerup ataani misiliutitut ingerlanneqartoq.

Sulisut pillugit takussutissiaq				
AQQUMMUT QULLEQ	Aqqutissiuussinermut Inerisaanermullu pisortaq	Allaffimmi aqutsisoq	Siunnersortaaneq	Siunnersortit inerisaanermik suliaqartut
Nuuk	1	1	1	2

Sulisut marluk GUX-S-imik suliaqarput.

Immikkoortortaarfimmi ukiamiit sulisutigit amigaateqartoqarnera ingerlatsinermi inerisaanermilu malunniuteqarsimavoq.

Ilinniartitaanermut immikkoortortaarfik

2013-imi inatsisitigit piumasaqaataalerpoq kommunit aqqutissiuussisarfiini aqqutissiuussinermik suliaqartut ilinniartitaanermut inuussutissarsiuqarnermullu aqqutissiuussisutut ilinniagaqarsimasuunissaat, imaluunniit ilinniakkamut tassunga assingusumik aqqutissiuussinermik piginnaasaqarnermik takussutissaqarnissaat². 2021-imi aamma inatsisitigit piumasaqaataalerpoq ilinniarfeqarfinni ilinniakkamik naammassinninnissamut ikaarsaariarfimmilu aqqutissiuussinermik ingerlatsineq aamma taamatut ilinniagaqarsimasunit ingerlanneqassasoq.

Aqqutissiuussisutut tunngaviusumik ilinniagaq aqqutissiuussinermik suliaqartunut tamanut AQQUT-miit neqeroorutaavoq. Aqqutissiuussisutut tunngaviusumik ilinniakkamiit ingerlariaqqiffiusunik sammisanik sisamanik ilinniaqqittoqarsinnaavoq, ilinniartitaanermut, inuussutissarsiuqarnermillu aqqutissiuussinermi aqqutissiuussisutut piginnaasat ineriartorteqqinnissamut periarfissiisunik.

AQQUT aamma aqqutissiuussinermik suliaqartunut aqqutissiuussisutut tunngaviusumik ilinniagaqarsimanngitsunut ilinniartunik oqaloqatiginninnikkut aqqutissiuussisartunut tamanut suliamik

² [L 04 2013](#)

ilisarititsilluni pikkorissaaneq ingerlattarpaa. Suliamik ilisarititsilluni pikkorissaanermi ilinniartitaanermi Majoriaqarfinnilu aqutissiuussinermi malittarisassat ilisaritinneqartarput. Aqutissiuussinermi periutsit oqaloqatiginninnermilu iliuusissat aqutissiuussisutut tunngaviusumik ilinniarnermi sammineqartartut ilaat ilisaritinneqartarput.

Ilinniakkat pikkorissaanerillu taakku meeqqanik, inuusuttunik inersimasunillu ilinniartitaanermut inuussutissarsiuteqarnermut karriereqarnermillu aqutissiuussinermik piginnaasaqalernissamut tapertaapput.

Aqutissiuussisutut tunngaviusumik ilinniakkami ilisarititsillunilu pikkorissaanermi AQQUMMI nammineq atorfeqartinneqartut kalaallisut ilinniartitsisarput, ilinniakkamilli nangitsilluni ilinniaqqinnerni ilinniartitsisut avataaneersut danskit oqaasii atornerullugit ilinniartitsisarput.

Suliniutit isumagineqarsimasut

Ilinniartitaanermik immikkoortortaqarfiup 2024-mi aqutissiuussisutut tunngaviusumik ilinniartut ilinniaqatigiit ataatsit naammassitippai aammalu ilinniaqatigiit nutaat aallartisillugit. 2024-mi upernaakkut ilisarititsilluni pikkorissaaneq ilinniakkanullu ingerlariaqqiffiusunut qinnuteqartut ikippallaarneri pissutigalugit ingerlanneqanngillat. Ilisaritsitsilluni pikkorissaaneq ilinniakkamillu naammassisaqarnissaq pillugu aqutissiuussineq pillugu ilinniarneq ukiakkut ingerlanneqarput.

Internettikkut ilinniarneq (e-læring)

2023-mi ukiumoortumik nalunaarusiami atuarneqarsinnaavoq aqutissiuussisutut sulilerlaanut internettikkut ilisarititsilluni pikkorissaanissamik inerisaanissamut periarfissat taassuminngalu soqutiginninnermik misissuineq aallartittoq. Misissuinnermi paasinarsivoq ilisarititsilluni pikkorissaaneq inuttut attaveqatigiinnertaqanngitsumik internettikkuinnaq videotigut ilinniarnerninnartut ingerlanneqarsinnaanngitsoq. Ilisarititsilluni pikkorissaaneq ilinniartitsisulerluni Teams atorlugu internettikkut ingerlanneqartarpoq. Taamatut ilinniartitsineq peqataasunit pitsaasumik naliliiffigineqarsimavoq, aqutissiuussisutullu sulilerlaat aqutissiuussisunik allanik eqqartueqatigisinnaasaminnik sulinerminnilu iluaqutigisinnaasaminnik attaveqatigiiffinnik nutaanik peqataaffeqalernissamik kissaateqarnerat naapinneqarluni.

GUX-S

Misileraanertut ingerlanneqartumik immikkoortortap GUX-S-imut ilinniartunngorniartunik innersuussineq. GUX-S ilinniarnertuunngorniarnervuq ilinniartunut immikkut pisariaqartitsisunut pilersaarusiaalluni, soorlu innarluuteqartunut imaluunniit nappaatip suussusianik nakorsanit suussusiliiffiqarsimasunut (ass.: autismeqartunut ADHD-qartunullu), piumasaqaatit nalinginnaasut tunngavigalugit ilinniakkamik naammassinnissinnaanngitsunut.

Misileraanertut aaqqissuussineq ukiumi ilinniarfiusumi 2017-imi aallartippoq, 2023-milu upernaakkut AQQUMMUT QULLEQ-up misileraanertut ingerlatsinermi ilinnialerniartunik innersuussineq aamma aqutissiuussineq ingerlatarilerpai.

GUX-S-imut immikkut ilisimasaqarluni ingerlatsivimmiipput: Qaffasinnerusumik ilinniagaqarsimasoq sulisoq, sullissivimmi pisortaq aamma psykologinut pisortaq.

GUX-S-imi suliaassat pingaarnerit tassaapput:

- GUX-S-imut innersuussineq
- Ingerlasunik ikiorsiisarneq
- Ukuninnga siunnersuineq:
 - (a) Ilinniartunngorniartunut GUX-S-imi ilinnialerumasunut (*soorlu qinnuteqarnissamut*)
 - (b) Ilinniartunut GUX-S aqutigalugu ilinniakkamik ingerlataqartunut
 - (c) GUX-S aqutigalugu ilinnialerusuttunut imaluunniit GUX-S-imi ilinnialersimasunut qanigisaasunut.

Ukiup ingerlasimanera

Immikkoortortaqarfik nuna tamakkerlugu pimmatiginnittarneq akiorniarlugu ataatsimeersuarnermut oktoberimi peqataavoq, uunga: “Pimmatiginnittarneq akiorniarlugu ataatsimeersuarneq”, tassani peqataasut ilanngukkusutatik tapersiutigaat, pimmatiginnittarneq pillugu suut eqqumaffiqineqartariaqartut, tamannalu GUX-S-imi inuusuttunut sullinniakkat eqqarsaatigalugit tulluarsinnaavoq. Immikkoortortaqarfimmiit aamma Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfimmiit meeqqat, inuusuttut inersimasullu naqinnernik ilisarsisinnaanngitsut allatigullu allannermik atuarnermillu ajornartorsiuteqartut ikiorserniarlugit nuna tamakkerlugu iliuusissiamik suliaqarnerannik peqataaffeqarpoq, suliamik malinnaasutut seminareqartitsinermilu peqataanikkut. Immikkoortortaqarfiup AQQUT-mi suleqataasut arlaleriarlugit ataatsimeeqatigisarpai. AQQUT-mmi immikkoortut 2024-mi decembarimi katerisinneqarneranni immikkut ilisimasaqarfiup isumaqatigiissutigaa ukiuni aggersuni GUX-S-imit suut alaatsinaanneqassanersut.

Immikkut ilisimasaqarfik AQQUT-ip ataani ingerlaqqissanersoq piffissap takutikkumaarpaa. GUX-S-ip siunissami isumagisasaanut suullu ataani inissinneqarumaarsinnaaneranut tunngasut maannakkut pisortat naalakkersuinikkullu oqartussaasut isummernissaat utaqqimaarneqarpoq.

Aqutissiuussinermut immikkoortortaq

Aqutissiuussinermut immikkoortortaqarfiup aqutissiuussinermut tunngasut misissoqqissaarlugillu inerisartarpai. Najukkani/nunap immikkoortuani ataatsimeeqatigiinnerit, attaveqaqatigiissut pilersinnissaannut ataannarnissaannullu immikkoortortaqarfik aamma suliaqartarpoq. Aqutissiuussisunut sakkussat ingerlaavartumik inerisarneqartarput, taakkulu AQQUT-ip nittartagaani tamanit aaneqarsinnaapput. Nittartakkami aqutissiuussisut aqutissiuussinermi periutsinut assigiinngitsunut isumassarsiorsinnaapput. Apeqqutissaqartoqartillugu internettikkut aqutissiuussisarfipput isumassarsiorfiginiarlugu aqutissiuussisup attavigisinnaavaa.

Internettikkut aqutissiuussineq (eVejledning)

Internettikkut aqutissiuussineq (eVejledning) tassaavoq ilinnialernissamut internettikkut aqutissiuussineq tamanut neqeroorutigineqartoq. Ilinniarusutamik toqqaaniarnermi aqutissiuunneqartoq apeqqutissaqartillugu internettikkut aqutissiuussineq atorineqartarpoq. Aqutissiuunneqartoq aalajangersimasunik apeqquteqarsinnaavoq, imaluunniit ilinniakkamik toqqaaniarnermi aqutissiuunneqartup periarfissaanut tunngatillugu siammasinnerusumik allaqatigiittoqarsinnaavoq. Aqutissiuunneqartup aqut atugassaa pillugu aqutissiuussisarpugut tapersersuisarlutalu, toqqakkani unamminartitanilu isumaliutigilluaqqullugit, taamaalilluni aqutissiuunneqartoq iliuuseqarsinnaanngortillugu isummersinnaanngortillugulu. AQQUT-ip nittartagaa ingerlaavartumik nutarterneqartarpoq, taamaattumik AQQUT-ip Facebook-imi quppernera alaatsinaattaruk, tassanimi aamma ilinniagaqarnissamut isumassarsiorortoqarsinnaavoq. Internettikkut aqutissiuussinermi nunatsinni innuttaasut tamarmik anguniarneqarput. Ilinniakkamik qinnuteqarusuttut, ilinniartut/qaffasinnerusuni ilinniakkani ilinniartut, aqutissiuussisut imaluunniit angajoqqaat/aanaakkut aataakkullu ilinniagaqarnermut apeqqutissaqartut aqutissiuuttarpagut.

Internettikkut aqutissiuussineq (eVejledningi) kisitsisinngorlugu

Internettikkut aqutissiuunneqarnissaminut saaffiginnittartut amerlassusaat 2020-mit 2023-mut allanngungaarsimanngillat.

2024-mi naatsorsukkat ukiup siulianit³ ikinneralaarsuupput. 2020-miilli internettikkut aqutissiuussineq pilersinneqarmat aatsaat taama appasitsigipput. Ukiuni sisamani saaffiginnissimasut amerlassusaasa pingajorarterutaanik ikileriarsimapput. Internettikkut aqutissiuussisarfik sulisussaqaannginnerani piffissap ilaani matoqqasarnikummat tamatumunnga nassuiaataasinnaavoq.

Maluginiagassaavorli *internettikkut allaqatigiittoqartarnerit* ukiunut siuliinut naleqqiullugit marloriaammik qaffariarsimammata 123-nngorlutik (2020:36, 2021:64, 2022:34, 2023:71), naak internettikkut allaqatigiittoqartarneq oktobarimit decembarimut matoqqatinneqarsimagaluartoq. Tamatuma takutippaa ilinniagaqarusullutik kissaateqartut ilaat AQQUT-ip internettikkut aqutissiuussinikkut/allaqatigiinnikkut angusinnaasimagai.

Attaveqaqatigiissut ataatsimiitinneqarneri

Aqutissiuussinermut immikkoortortaqaarfiup suliassaasa pingaarnerit ilagaat illoqarfinni aqutissiuussisarfinnut, ilinniarfinnut, kattuffinnut peqatigiiffinnullu tunngatillugu attaveqaqatigiissunik tapersersuinissaq. Tamanna periarfissaqaraangatta aqutissiuussisut ataatsimiitinnerisigut aamma internettikkut attaveqaqatigiinnikkut pisarpoq. Ataatsimiinnerit pingaaruteqarput taakkunatigummi aqutissiuussisut pisariaqartitaat suliaminnillu pitsaanerpaamik naammassisaqarnissaat pillugu paasisaqartarpugut. Aqutissiuussisut amerlasuut kisimiillutik eqimattaniluunnit ataasiakkaani atuarfinni ilinniarfinnilu sulisarput, taamaattumillu attaveqaqatigiittarnikkut imminnut immersoqatigiinnissaq ilisimasanillu aqutissiuussisunut allanut avitseqatigiinnissaq pisariaqartittarpaat.

³ Ukiumoortumik nalunaarut 2023, [Rapporter – Aqut.gl](https://aqut.gl)

2024-mi maajimi AQQUMMUT QULLEQ-up piffinni attaveqaqatigiittarfinni ataatsimiittoqartarnersoq misissorpaa. Piffinni attaveqaqatigiittarfinni ataatsimiinnerit imatut isikkoqarput:

Illoqarfinni	Attaveqaqatigiittarfinni ataatsimiittoqartarpa	Illoqarfik	Attaveqaqatigiittarfinni ataatsimiittoqartarpa
Qaanaaq	Aap	Sisimiut	Aap
Upernavik	Naamik	Maniitsoq	Aap
Uummannaq	Aap	Nuuk	Aap (atuarfimmi aqqutissiuussineq)
Ilulissat	Aap	Paamiut	Aap
Qasigiannuguit	Aap	Qaqortoq	Naamik
Qeqertarsuaq	Naamik	Narsaq	Naamik
Aasiaat	Aap	Nanortalik	Naamik
Kangaatsiaq	Naamik	Tasiilaq	Naamik
Kangerlussuaq	Ilisimaneqanngilaq	Ittoqqortoormiit	Naamik

Siorna misissuinnermut naleqqiullugu misissuinnermi allanngortoqarsimasoq erserpoq. Illoqarfiit ilaanni attaveqaqatigiit ingerlasimagaluarlutik ingerlajunnaarsimasarput aammali killormut pisoqarsimasarpoq. Misissuinnerit ingerlaannarnissaat pisariaqarpoq, aamma isumaliutigineqartariaqarpoq piffinni attaveqaqatigiittarfiit ikiorniarlugit aamma illoqarfinni immikkoortut akimorlugit aqqutissiuussineq pillugu AQQUT allanik suliniuteqartariaqarnersoq.

Attaveqaqatigiissut internettikkut ataatsimiisinneqartarneri

Drop-in netværksmøde/attaveqaqatigiissut internettikkut ataatsimiisinneqartarneri aqqutissiuussisunut neqeroorutaapput, aamma nunatsinni aqqutissiuussinermi sulisunut. Aqqutissiuussisunut allanik isumasiuinissamik ikiorneqarnissamillu pisariaqartitsisunut nunatsinni internettikkut periarfissaavoq. Ataatsimiinnerit Teams aqqutigalugu pisarput aamma nittartagaq aqqutigalugu attaveqaqatigiissut ataatsimiinnissaat ullorsiutini ulloq pineqartoq toorlugu toqqorneqarsinnaapput.

Taamatut ataatsimiinnerit arfineq pingasut 2024-mi ingerlanneqarsimapput. Ajorluartumillu ataatsimiinnerni marsimi, aprilimi novembarimilu taamaallaat peqataasoqarsimavoq. Novembarimi neqeroorut kingulliuvoq Sulisoqarnermut Naalakkersuisoqarfillu suleqatigalugu ingerlanneqarluni, tassanilu ataatsimiinnermi Nordic Quality Compass⁴ pillugu Aqqutissiuussineq sammillugu attaveqaqatigiittarfimmi ilisimatitsisoqarpoq. Nunatsinni illoqarfinnit assigiinngitsunit peqataasoqarpoq, tamatumanilu Drop-in netværksmøde/attaveqaqatigiissut internettikkut ataatsimiisinnerqarnernut aqqqissuisutut suliaqarneq iluatsilluarpoq.

2024-lli ingerlanerani Drop-in netværksmøde/ attaveqaqatigiissut internettikkut ataatsimiisinnerqarnerannut peqataasut ikiliartorsimapput. Taamaattumik isumaliutigeqqillugu nutaamik misissussavarput siunissami attaveqaqatigiittarfinni ataatsimiinnerit qanoq ingerlanneqarsinnaanersut aqqutissiuussisut soqutiginninnerat piginnarniarlugu.

Atorfilittut angalanerit

AQQUMMUT QULLEQ-up angalanerit piviusunngortitai ukununga ingerlanneqarput: Sisimiut, Aasiaat, Qaqortoq, Ilulissat, Kangerlussuaq, Danmark, Norge, Savalimmiut aamma Finland. Internettikkut ataatsimiinnerit ukunani pillutik: Tasiusaq, Kullorsuaq aamma Qaanaaq.

Sila peqqutaalluni angalanerit taamaatinneqartut: Decembarimi Islandimut.

AQQUT-ip Majoriamut ilinniarfinnullu neqeroorutaanik nalunaarutiginninnissaq atorfilittut angalanerit siunertaraat. Pisariaqaraangat illoqarfinni ataasiakkaani aqqutissiuussisut attaveqaqatigiissut katersortinneqartarput. Piffinni sulisut oqaloqatigisarnissaat sulinitinnut aallaaviusarpoq, aamma sullissiviup anguniagaraa nuna tamakkerlugu aqqutissiuussinernup ataqatigiissarnissaa kiisalu piffinni pissutsit kulturikkullu assigiinngissutaasut attanneqarnissaannut akisussaannerup piginnarnissaa.

Taamatullu immikkoortortaqaqarfiup attaveqaqatigiit ataatsimiinneranni peqataasarpoq, taakkunanilu aqqutissiuussinermi ilisimasatigut piginnaasat allanut naleqatigiissarneqartarput. Taakku ilagaat NVL, taanna ataani allaatigineqassaaq.

⁴ [Nunani avannarlerni RKV-nik naleqalersitsisarnermut sumiissusersiuut | Nordic Quality Compass](#)

NVL Kalaallit Nunaat

Aqqummut Qulleq-mi AQQUT-ip suliassai pingaarnerit taperserniarlugit Nunani Avannarlerni peqataanissaq tulluurtuuvoq. Nunani Avannarlerni qanoq pisoqarnersoq paasisaqarfiginiarlugu kiisalu nunat namminersorlutik oqartussaaffeqartut suleqatiginissaannut isumaqatigiissuteqarnissaq periarfissaqarfiginiarlugu. Minnerunngitsumillu aqqutissiuussineq pillugu ilisimasanik katersinissaq pisariaqarpoq, nunatsinni aqqutissiuussinerup ineriartortinniarnerni atorsinnaasatsinnik. 2024-mi NVL-ip nunatsinni qulequtakkaartunik ukkataqarput tassaasunik piginnaasareriikkanik naleqalersitsineq aqqutissiuussinerlu.

Suliarineqartut:

1. Aqqutissiuussineq

Attaveqaqatigiinni ilaasortat attaveqaqatigiit ataatsimiinneranni internetikkut pisuni tikillunilu naapeqatigiinni peqataapput. 2024-mi septembarimi Savalimmiuni ataatsimeersuartoqarpoq Savalimmiuni internettikkut piginnaasat peqataatitsinerlu pillugit, tassanilu erseqqissarneqarpoq inuiaqatigiit allanngoriartornerat piginnaasassallu siunissami ujartorneqartussat allanngortussaanerisa eqqumaffiginissaat qanoq pingaaruteqartigisoq.

Suliamut ilisimasatigut piginnaasat, inuuneq naallugu ilinniarneq aamma piujuartitsisumik aqqutissiuussineq qulequttatut sammeneqarput attaveqaqatigiinni aamma nunani ataasiakkaani. Inuusuttut aamma inuusuttut inersimasunngulersut ilinniagaqalernissaat suliffeqalernissaalluunniit nunatta qulakkiigassaraa taakkulu qulakkiissagaanni aqqutissiuussisut aqqutissiuussinermik suliamut ilisimasaasa nukittorsarneqarnissaat pisariaqarput. Sulisut tulluussarsinnaassuseqarnissaat piumaneqartussaavoq, taamaattumik inuusuttut inersimasullu inuuneq naallugu ilinniarsinnaanermik piginnaasaqarnissaat pingaaruteqartussaalluni. Taamaattumik Nunat Avannarliit allat piginnaasaannik naleqqiussisarnissaq pingaaruteqarpoq sammisami suleriutsit angusallu sanilliussinnaajumallugit.

2. Piginnaasareriikkanik naleqalersitsineq

Nordic Quality Compass kalaallisut nutserneqarsimavoq. 2024-mi nunatsinni atuisunut piviusunngortitsineq aallartinneqarpoq. NQC aamma soqutiginnissinnaasunut siammartinneqarpoq, nunatsinnilu aqqutissiuussisut attaveqaqatigiiffiinut pingasunngornermi 27/11-24-mi webinarernermi saqqummiunneqarluni, 2025-mi aamma webinarit allat ingerlanneqassapput.

3. Nuna tamakkerlugu suliarineqartut allat

2024-mi ukiup aallartinnerani nuna tamakkerlugu ataqatigiissarisooq piginnaasareriikkanik naleqalersitsineq aammalu aqqutissiuussineq pillugu attaveqaataasut ataatsimeeqatigiinnermik aaqqissuivoq . Ataatsimiinnermi siunertaavoq attaveqaqatigiinni suliat pillugit ilisimatitseqatigiinnissaq aammalu suleqatigiinneq, saqqumilaarneq inuunerlu naallugu ilinniarneq pillugu sullinniakkanut assigiinngitsunut ingerlatitseeqqittarneq.

Ilisimatitsinermik suliaqarneq

AQQUT-mi ilisimatitsisoqarsimavoq, 2024-milu februaarip aallaqqaataani AQQUT-ip ukiuni qulinngortorsiortinneqarnerani Katuami ingerlanneqartumi nuna tamakkerlugu ataqatigiissarisooq NVL Kalaallit Nunaat pillugu saqqummiivoq. Saqqummiineq uani takuneqarsinnaavoq: [6 NVL](#)

Nunatsinni aqutissiuussinerup killiffia

Ukiut ingerlanerini aqutissiuussisut 350-it tungaannut AQQUT-ip aqutissiuussinermik tunngaviusumik ilinniakkamik naammassitissimavai, taakkunanilu 100-t ilinniaqqiffinni modulini sisamaasuni AQQUT-ip neqeroorutigisaani ilinniagaqarsimallutik. Aqutissiuussisutut ilinniarsimasut amerlapput kisianni aqutissiuussinerup iluani sulii piginnaanngorsaanissaq pisariaqarpoq.

Nunatsinni aqutissiuussisut suliamut piginnaasaminnik nukittorsaanissaat pingaaruteqartorujussuuvoq, tassungalu atatillugu aqutissiuussisutut tunngaviusumik ilinniakkap saniatigut 2024-mi aggustimi suliamik pilersaarusiukkamik aallartitsisoqarpoq, aallartisarnerani Namminersorlutik Oqartussanit aningaasalerneqartumik. Islandip, Savalimmiut aamma nunatta suleqatigiissutigalugu suliaat tassaasoq Cross Border Education: Diploma in lifelong Guidance (suliap ingerlannerani taajuutaa). Suliami peqataapput Helle Hansen Rosing (AQQUT, GL); Paornáguak' Lyngse Hansen (AQQUT, GL); Maiken Skardenni (NVL Vejledningsnetværk FRO Vegleiðingarstovan); Turid Christophersen (Vegleiðingarstovan FRO); Sif Einarsdóttir (Islandip Universiteta).

2025-mi suliamik taassuminnga AQQUT aallusseqqissaaq, pilersaarutillu naapertorlugit piviusunngortitsisoqassappat nunat assigiinngitsut akornanni diplomitaarniarluni aqutissiuussinermik ilinniarneq septembarimi 2026-mi neqeroorutigineqassaaq (aqutissiuussisunut, atuarfinni aqutissiuussisunut il.il.) nunatsinni, Islandimi aamma Savalimmiuni. Tamassumali iluatsinissaanut peqataasut tamarmik ilinniakkap imarisaata aqqissuunneqarnissaanut isumaqatigiittariaqarput.

Aqutissiuussinermik suliaqarnermi ukiut siuliini tulleriiaarisarneq killormut saatillugu sulisoqarnissaata qulakkeerneqarnissaa AQQUT-ip kissaatigaa. Tamanna Aqutissiuussinermut Iliuussissatut Pilersaarusiami aamma anguniarneqarpoq, immikkoortoq siulleg: Meeqqat atuarfianni aqutissiuussisarnerup nukittorsarneqarnissaa. Taamatullu **Attassiinnarnissamut Ineriartortitsinissamullu Pilersaarut 2-mi Aaqqissuusseqqinnissamut sammivik 1; Meeqqat atuarfianni aqutissiuussinerup pitsanngorsarnissaa** aamma **Ilinniartitsinermut periusissiaq 2024-2030**, tassani aamma allaatigineqarpoq Meeqqat atuarfianni ilinnialernissamut sulilernissamullu aqutissiuussisarneq unammilligassaqartoq, aqutissiuussisarneq assigiinngitsorujussuusoq, aammalu atuarfimmi aqutissiuussisut piffissaq tamaat aqutissiuussinermik suliaqarlutik atorfeqannginnerat ajornakusoortortaartoq. Aaqqissuussamik suliniarneq periutsit sukumiisut atorlugit ilinniartitaanermi killiffinni tamani aqutissiuussinermik ingerlatsinermik inerisaaqataasinnaavoq, aamma Meeqqat atuarfianni. Tassani pineqarpoq meeqqat ineriartornerini siusissukkut aqutissiuussinerup ingerlanneqarnissaa, kingusinnerusukkut pinnani. Suliaq annertuvoq, anguniagarlu anguneqassappat soqutigisaqatigiit assigiinngitsut suleqatigiittariaqarput. Aqutissiuussinermi anguniarneqarpoq, inuit

ataasiakkaat imminnut ilisimasaqalernissaat aammalu piginnaasatik, kissaatitik sapinngisatillu eqqarsaatigilluarsinnaangussagaallu inuunermi alloriarfissap tullinnguuttup aalajangiiffiginnginnerani. AQQUT-ip piareersimaffigissavaa aqqutissiuussisutut tunngaviusumik ilinniakkamut ingerlaqqiffiusunilu sammisani assigiinngitsuni amerlanerusut ilinnialersinnaanissaat sullinniakkanullu aqqutissiuussinerup iluani assigiinngitsunik atuuffeqartunut naleqqussakkanik pikkorissaanissani. Aqqutissiuussisunik piginnaangorsaanissamut qanimut suleqatigiinneq pissutsinullu unammillernartutaasunullu aqqutissiuussisut atugaannik naapittagaannillu qanimut ilisimasaqarluarnissaq pisariaqarpoq. Suliami politikikkut kissaatigisat anguneqassappata isumalluutit naammattut pisariaqartinneqassapput.

QINNGORNEQ

Anguniagaq: Siunnersuineramik suliap nukittorsarneqarnissaa

Sulisut

Qinngornermi psykologit imaluunniit psykoterapeutit atorfiit aqqaneq marluk kiisalu psykologinut pisortatut atorfik ataaseq akuerisaapput. 1/1-2025-mi Qinngornermi atorfeqartut imatut isikkoqarput:

Takussutissiaq 1				
	Psykologinut pisortaq	Psykologit	Psykoterapeutit	Inuttaqanngitsut
Nuuk	-	2	1	-
Sisimiut	x	1	-	1
Ilulissat	-	2	1	-
Qaqortoq	-	1	-	1
Aasiaat	-	-	1	1
Katillugit		6	3	3

Katsorsaanneramik suliaqartut qulingiluaapput. 1. marts 2025-mi sulisoq ataaseq Nuummit Qaqortumut nuuppoq. 1. aprili kingusinersukkulluunniit sullissivinni Aasianni Nuummilu atorfiit allagarsiunneqarsimapput. 28/2 Ilulissani atorfeqartup atorfimminit soraarpoq. Taanna atorfik Sisimiuni terapeutimut allagarsiunneqassaaq.

Angorusutat

Qinngornermi angorusunneqarput nunatsinni ilinniartut tamaasa, kisianni meeqqat atuarfiini efterskolinilu atuartut pinnagit. 2018-imi naatsorsuinerit (stat.gl) takutippaat Qinngornerup anguniagaaniittut ilinniartut 3700-it missaanniittut Majoriami ilinniartut ilanngullugit. Nunatsinni ilinniartut neqeroorutitsinnik iluaquteqarsinnaanerit aqqissuuttarlugu qulakkeerniartuarpaa. Qinngornerup Majoriaq suleqatigaa, internettikkullu katsorsaasinnaaneq pilersinneqarpoq. Majoriaqarfinni illoqarfinni amerlanerni tamanna iluatsippoq, kisiannili aamma suliniummut peqataanngitsunik sulii peqarpoq. Ittoqqortoormiini tamanna amigaataavoq. Qaanaami Majoriamik ukioq manna isumaqatigiisummik angusaqartoqarpoq, Majoriamilu pisortap allaffia Qinngornermit oqaloqatigiinnikkut katsorsaaffissatut periarfissanngorluni.

Suliniut pingaarnerutinneqartoq

Qinngornermi suliniut pingaarnerutinneqartoq tassaavoq ilinniartunik ataasiakkaanik tarnikkut katsorsaaneq. Tarnikkut katsorsaaneq naapinnikkut internettikkullu neqeroorutigineqartarpoq. Nittartagarput atorlugu ilinniartut namminneq qinnuteqartarput, taassumalu kingorna misissorneqaaqqartarput utaqqisunullu ilanngunneqarlutik. Tarnikkut katsorsaaneq qinnuteqartup katsorsaasullu akornganni oqaloqatigeeqqaarnermik aallarnerneqartarpoq, taassumalu kingorna tarnikkut katsorsaaneq neqeroorutigineqartarpoq oqaloqatigiinnernik qulinik sivilisussuseqarsinnaasunik.

Katsorsaanernit paasissutissat

Toqqorsivik Danjournal Qinngornermi atorneqartoq aqutigalugu katsorsaanermi paasissutissat suliarineqarput. Kisitsisit mianerisassaapput, tassami Danjournal toqqorsiviinnaammat naatsorsueqqissaarnermilu atugassiaanani. Kiisalu toqqorsivik ungasinngitsukkut aatsaat atorneqalerpoq, taamaattumillu naleqqussaanerit naatsorsueqqissaarnermut sunniuteqarsinnaasut pisarlutik.

Qinnuteqaatit

Ukiuni tallimani kingullerni qinnuteqaatit kisitsisinngorlugit.

Takussutissiaq 2	
Ukioq	Qinnuteqaatit
2024	722
2023	699
2022	699
2021	602
2020	654

2024-mi inuit attaveqaqatigiittarfiini takussaanerunissaq anguniagaraarput, nunatsinniittullu tamarmik neqeroorutigut takusinnaasariaqarpaat. 2025-mi attaveqaqatigiittarfinni sulit takussaanerulerniarput, Qinngorpumullu ilisimasaqarneq annertusarlugu inuusuttut kanalit atugaat atornerisigut. Saniatigullu ilinniarfinnut saqqummiinerit ingerlaavartut neqeroorutigut nalinginnaasut pillugit piviusunngortitsisoqartassaaq, ilinniarfinnilu aqutissiuussisunit ujartorneqartunik saqqummiisoqartarnissaa ilimagineqarsinnaavoq. Aamma ilimagineqarsinnaavoq qinnuteqartut amerlassusiisa assigiinngittarnerannut pissutaasinnaammata avataani pissutsit, Qinngornerup nammineq sunniuteqarfiginngisai soorlu ukiumi pineqartumi ilinniartut amerlassusiat, ilinniartut toqqissisimanngitsut amerlassusiat il.il.

Qinnuteqartut amerlassusiat assigiinngisitaartarput, aasamilu sulinngiffeqareernermi ukiup ilinniarfiusup aallartinnerani, aamma juullikkunni sulinngiffeqarnerup kingornatigut qinnuteqartut pingaartumik amerlisarput. Qinnuteqartut amerlassusiisa allanngornerannut ilinniartunut pilersaarutit ukiumut malinneqartut pissutaaqataasarunarput, tassami aasami sulinngiffeqarnerup nalaani qinnuteqartut ikinnerusarput, januaarimi/februaarillu aallartinnerani aamma aggustip naanerani/septembarip aallartinnerani ilinniarfinni saqqummeereeraangatta qinnuteqartut amerlisarput. Ilinniartut ilinniakkamik aallartiffiini imaluunniit ilinniakkaminut aasami sulinngiffeqareernerup kingornatigut saqqummiisarput. Taamaattumillu ilinniartut nutaat piaartumik neqeroorutitsinnut ilisimasaqalernissaat qulakkeerniartarput.

Oqaloqatigiinnerit immikkoortiterneri

2023-mi 2024-milu oqaloqatigiinnerit, qatsorsaalluni oqaloqatigiinnerit aamma oqaloqatigiinnerit naammassineqarlutik piviusunngortinneqarsimasut takussutissiaq 3-mi takutinneqarput, kiisalu oqaloqatigiinnerit oqarasuaatikkut, internettikkut naapillunilu oqaloqatigiinnikkut ingerlanneqartut immikkoortiterneri takussutissiarineqarput. Saniatigullu takussutissiami takutinneqarput pisinnaanatik nalunaaruteqartut takkutinngitsoortullu amerlassusiat. Takkutinngitsoortut nalunaarsorneqartarput, ilinniartut aggersinnaallutik akuersissuteqareersimagaluartut oqaloqatigiinnernut pilersaarusiukkanut takkutinngitsooraangata, ullorlu oqaloqatigiiffissaq ullumik ataatsimik sioqqullugu imaluunniit napparsimanermi nal. 9 sioqqullugu nalunaarsimanngikkaangata.

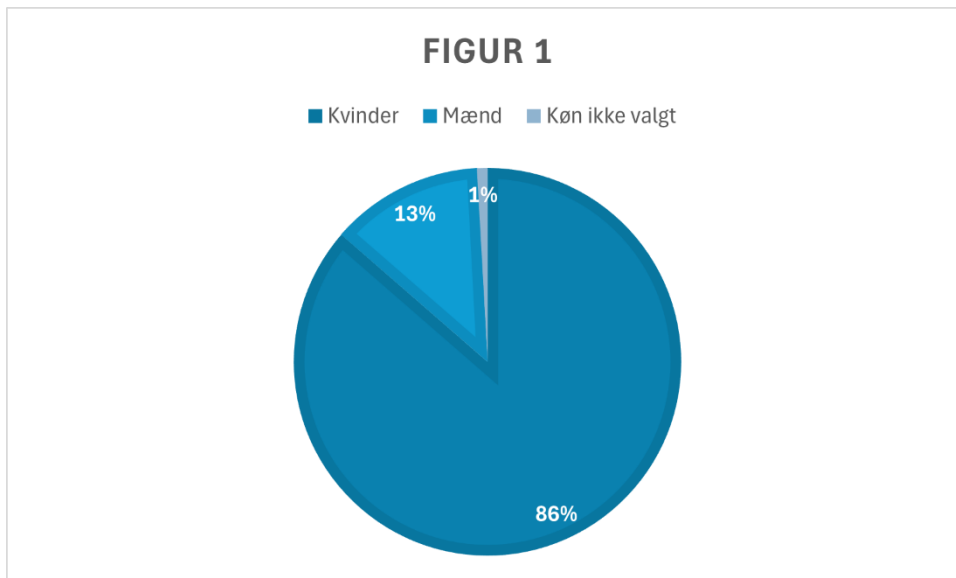
Takussutissiaq 3 – Oqaloqatigiinnerit immikkoortinneri	2023	2024
Aallarniutaasumik oqaloqatigiinneq	460	509
Katsorsaalluni oqaloqatigiinnerit	2077	1880
Oqaloqatigiittarnerit naammassineqarsimasut		280
Oqaloqatigiinnerit katillugit	2537	2669
Taakkunani:		
Oqarasuaatikkut	68	151
Internettikkut	1122	1132
Naapilluni	1347	1386
Pisinnaanatik nalunaaruteqartut	444	575
Takkutinngitsoortut	506	467

Ukiumut siulianut naleqqiullugu takkutinngitsoortut 2024-mi ikilisimapput. Ikileriarneq 1.9 procentpoint-iuvoq takkutinngitsoortut oqaloqatigiinnissanut pilersaarutigineqartunut sanilliukkaanni. Naak oqaloqatigiinnissanut pisinnaanatik nalunaaruteqartut 12.7 %-init 15.5 %-inut amerleriarsimagaluartut tamanna pitsaasumut ingerlariarnertut nalilerneqarpoq, taamaalilluni katsorsaasoq periarfissinneqartarpoq inniminniisimasumik allamik piffissamut pineqartumut aggersaanissamut, imaluunniit piffissap suliaassanut allanut atornissaanut.

Suiaassuseq

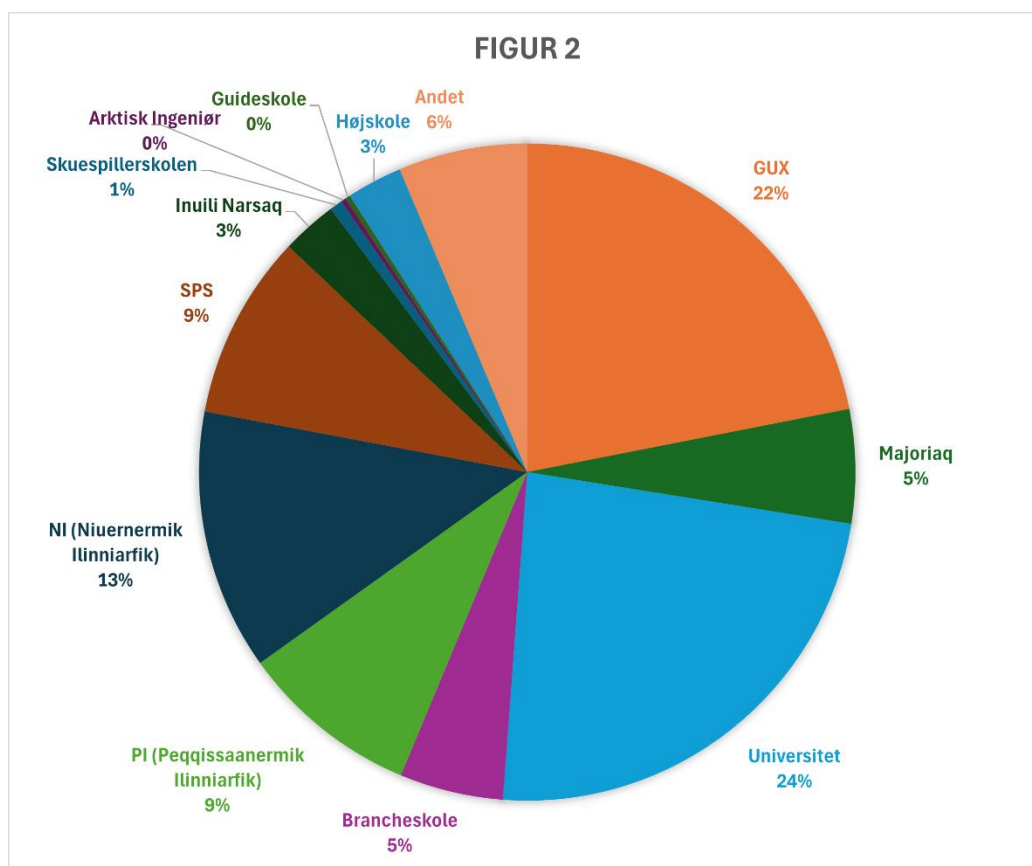
Qinngornermi katsorsarneqartut arnanut angutinullu agguataarneri assigiinngissuteqartorujussuuvoq. Takusassiaq/figur 1-mi 2024-mi inunnut ataasiakkaanut katsorsaanerit suaiaassusermut agguataarneri takuneqarsinnaapput. Ukiut siuliini kisitsisit aamma assingupput. Nunarsuatsinni tarnikkut katsorsaanermit tamanna tamanna nalinginnaavoq. Suaiaassutsikkut assigiinngissutit suliariniarlugit Suliniut Angut 2022-mi Qinngornermit aallartinneqarpoq, tassani ilinniartut angutit akornnganni atugarissaarnerup annertusarneqarnissaa ilinniartullu angutit amerlanerusut katsorsarneqartarnissaat siunertaavoq.

Suliniuummi ilaatigut angutit marluk pillugit videoliaq saqqummersinneqarpoq, tassanilu angutit tarnikkut katsorsartinnermi ikioqqullutik misilittakkatik ammasumik unneqqarissumillu oqaluuserivaat.

Ilinniarfiit ilinniarfigisat

Katsorsarneqartut ilinniarfikkaarumik agguataarneqarnerat Takusassiaq/figur 2-miippoq. Amerlanerpaat Ilisimatusarfimmi (24%), GUX-imi (22%) Niuernermilu Ilinniarfimmi (13%) ilinniartuupput.

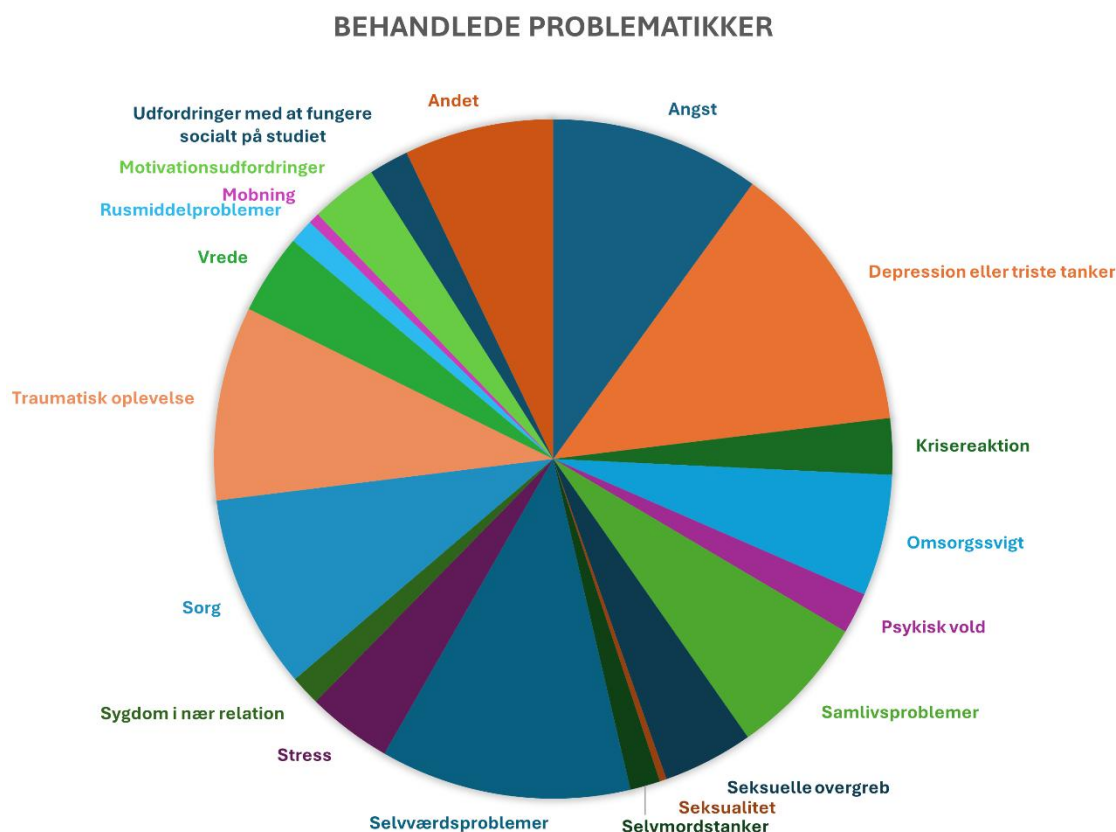

Katsorsaanissamut neqeroorutini ajornartorsiutit

Ilinniartunut tarnikkut ajornartorsiuteqarnertik pissutigalugu ilinniakkamik naammassinnaanut unamminartitaqartunut katsorsaanissaq Qinnqornerup siunertaraa. Taamaallutik ilinniartut toqqaannartumik toqqaannangikkaluamillu ilinniakkaminnik ajornartorsiuteqartut saaffiginnissinnaapput. Saaffiginnittartut ajornartorsiutaat assigiinngisitaartorujussuupput. Unammillernartut ilinniartut ikiorserneqarnissaminut saaffiginnerannullu pequtigisaat paasissutissanngorlugit Qinnqornermi katersortarpagut ilinniartut pisariaqartitaat naapertorlugit neqeroorutit ingerlaavartumik inerisarlugillu naleqqussarsinnaaqullugit.

Takusassiaq/figur 3-miipput ajornartorsiutit katsorsaaneqartut agguataarneri. Katsorsaanerup naammassinerani katsorsaasup naliliineranit paasissutissat aallaavigneqarput.

Takusassiaq/figur 3

Katsorsarneqarnissamut piffissaq utaqqiffiusartoq

2021-milli Qinnqornermi katsorsarneqarnissamut piffissap utaqqiffiusartup sivikinnerulernissaa ukkatarineqalersimavoq, oqaloqatigiinnissamullu aggersarneqarnermit sap.ak. sisamanik sivisunerussanngitsoq suli anguniagaavoq. 2021-mi utaqqiffiusartoq sap.ak. 12-init sap.ak. 2-4-nut 77%-imik sivikillisinneqarpoq. Suliassamut pingaarnermut, katsorsaanerumut malittarisassaqaalerneq sinaakkusiinerlu iluaqutigalugit utaqqisarnerup sivikillisinneqarnera anguneqarpoq. 2023-milu utaqqisarnerup sivikillinerunissaa anguniarlugu suliniut nutaaq aallartinneqarpoq. Ilinniartut katsorsarneqarnissaminut

qinnuteqartut ullut suliffiusut pingasut qaangiutinnagit piffissamik tunineqartalerput. Piffissami pineqartumi ilinniartuq akissuteqarsimanngippat suliaq unitsinneqartarpoq, ilinniartorlu qinnuteqaqqullugu nalunaarfigineqartarluni. Taanna akissuteqarnissamut piffissarititaasoq 2024-mi akunnernut 48-nut sivikillisinneqarpoq, akunnerit 24-48-t qaangiunneranni akissuteqartartut amerlanngimmata. Allanut katsorsarneqarnissaminnut piareersimasunut piffissaq utaqqiffiususaaq annikillisarpoq. Suliniummi aamma aggingitsoortartut ikilisarniarneqarput. Kiisalu ataatsimoortunut internettikkut katsorsaasinnaanermik periarfissap utaqqisarnerup sivikillinissaanik kinguneqassaaq. Qinnuteqartut aliasunnermik appassisumillu nammineq naleqassutsimik misigisimasunut ataatsimoorluni katsorsarneqarnissamut periarfissaalissaaq. Ataatsimoorluni katsorsartinnermi katsorsaasut marluk ilinniartunut arfineq pingasut tikillugit amerlassuseqartunut ataatsikkut suliaqarsinnaalerneratigut utaqqisut sivikinnerusumik utaqqisinneqartalissapput.

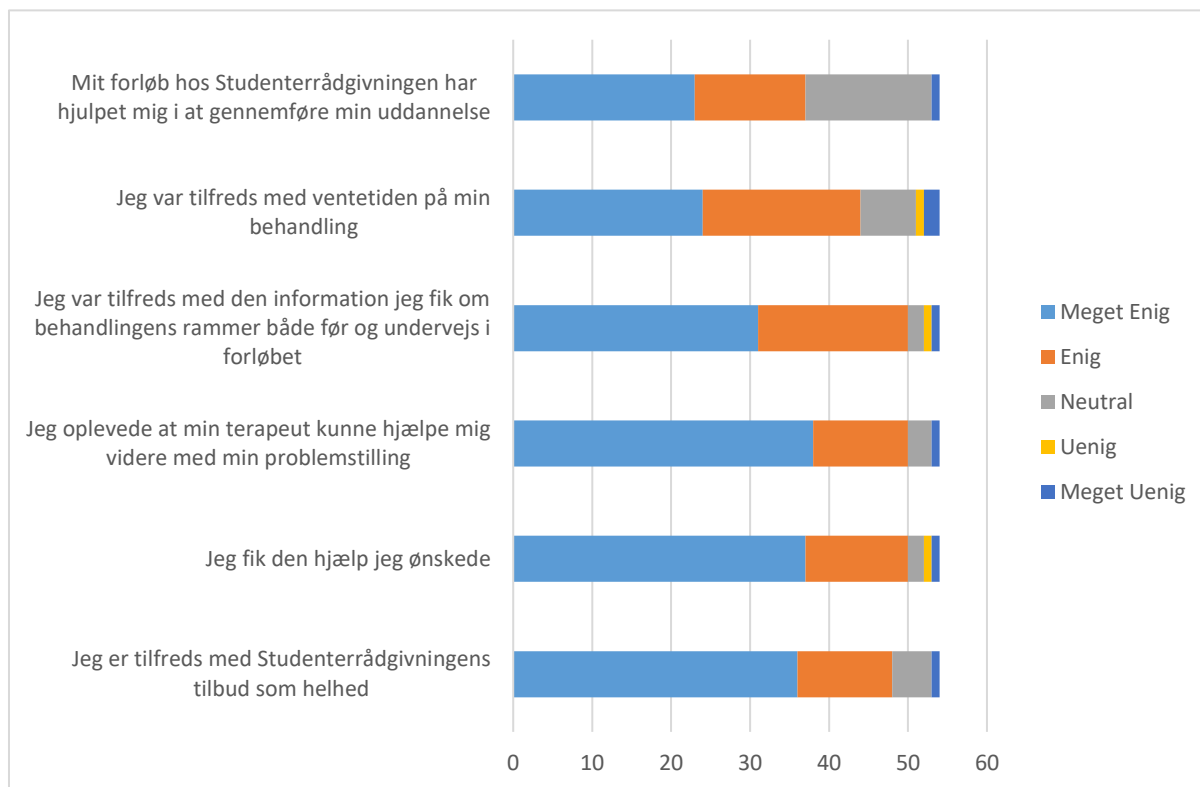
2022-mi, 2023-mi 2024-milu ukiup ataatsip iluani utaqqiffiusussap annerpaamik sap.ak. sisamat sinnerneq ajorpai. Piffissalli ilaanni utaqqineq sivitsortarpoq, pingaartumimmi decembarimi januaarillu aallartinnerani utaqqineq sivilunerusarluni. Utaqqiffiusup sivilunerulerneranut pissutaasarpoq ukiap ingerlanerani utaqqisut amerlavallaalertarnerat, piffissamimi tassani katsorsaasut septembarimi, oktobarimi novembarimilu katsorsagassatut allatsissimasunik ulikkaartarput, nutaanillu katsorsagassanik piaartumik katsorsaasinnaajunnaartarlutik. Ukiup sinnerani utaqqisut sap.ak. marlunnit sisamanut utaqqisarput, decembarimili januaarimilu sap.ak arfinilinni utaqqisoqarsinnaasarpoq. 2024-mi decembarimi piffissap sivikitsup ilaani sap.ak. arfineq pingasunik sivilussuseqarpoq, tamannalu oqaloqatigiinnernut utaqqisullu allattorsimaffiinit allanik suliaqarnissaaq ajornakusoormat nalinginnaasuunngilaq.

Pilersaarusiit suliniutillu suli suliaaraagut, taakkulu ukioq naallugu sap.ak sisamanik utaqqisarnissaaq allanngortissaanngilaat, 2025-milu suliit allat ingerlannissaasa inissinneqartarnissaat nakkutigineqarluassaaq, 2024-milu decembarimi utaqqisarnertut kingumut pisoqaqqunagu. Utaqqisarneq sulisunik taarsiinnermi aamma sivitsortarpoq, piffissap ilaani atorfiit ilaat inuttassaarneq ajormata. Kiisalu utaqqisarnermik sivikillisaaneq sulisut toqqissisimajunnaarnissaannik katsorsaarnermilu pitsaassusermik akeqannginnissaa pingaaruteqarpoq. Neqeroorutit pitsaassusiit ilinniartut katsorsartissimasut naliliinerannit aallaaveqartarpoq, paasissutissallu kingulliit takutippaat pitsaassuseq qaffasissutut nalilerneqarsimasooq. Neqeroorutit pitsaasut neqeroorutigineqarneranni inerisarnerannilu suleqataasut atugarissaarnissaat sulisullu taarseraannerisa annertusinnginnissaannut pingaarnerpaajuvoq.

Katsorsaarnermik naliliineq

Katsorsaarnerup naammassinerani apeqqutit arfinillit naliliiffigeqqullugit ilinniartut tamarmik qinnuigineqartarput, ilinniartullu katsorsaarnerup ingerlanera nalilertarpaa. Ilinniartuq link-imik nassinneqartarpoq, tassanilu naliliineq pisarluni. Naliliineq sunnerneqaqqunagu kinaassuseq ilanngunnagu akissutit nassiunneqartarput, naliliisoqartarlunilu soorlu qanoq annertutigisumik isumaqatigaara/isumaqatiginngilara-mik apeqqummi krydsiliilluni akissuteqarnikkut. Taakku saniatigut oqaaseqaatigumasat allaatiginissaannik periarfissaqarpoq.

Takusassiaq/figur 4-mi 2024-mi naliliinermi apeqqutini arfiniliusuni akissutigineqarsimasut agguataarneri takuneqarsinnaapput. Naliliinerit 62-it tunngavigalugit paasissutissat suliarineqarput.

Takusassiaq/figur 4

Akissuteqartut takusassiami ilusaat ukiuni siuliini angusanut assingupput.

Angusat naammaginatutut nalilernerqarput, naliliinermi apeqqutini amerlanerni "isumaqataasorujussuuvunga" aamma "isumaqataavunga" akissutigineqarput. Apeqqummi siullermi, katsorsaaneq ilinniakkamik naammassinninnermik kinguneqarsimanersoq pillugu apeqquteqarnermi "arlaannaannulluunniit atanngitsumik" akissuteqartarnermut nassuiaataasinnaavoq, katsorsarneqartummi ilinniagaq suli ingerlammagu, taamaattumillu ilinniagaq suli naammassisimanagu.

Katsorsaanernik sinaakkusiineq

Katsorsaanernut sinaakkusiussat 2021-mi sukumiisumik suliarineqarsimasut kingornatigullu naleqqussarneqarsimasut Qinngornermi katsorsaanernut aallaaviupput. 2021-p aallartinnerani malittarisassat nutaat atulersinneqartut marlunnik pingaarnernik siunertaqarput: 1. Ilinniartut pitsaasumik pilertortumillu katsorsarneqartarnissaat. 2. Katsorsaasunut pitsaasunik sulinermi atugassaqaartitsinissaq. Siusinnerusukku malittarisassat atulersinneqarsimasut malillugit ilinniartup ajornartorsiutaa paasiniaarlugu katsorsaaneq 1,5 tiimimik sivissussilimmik oqaloqatigeeqqaarnermik aallartinneqartarpoq. Oqaloqatigeeqqaarnerq tunngavigalugu ilinniartuq eqqortumik ikorsiisinnaasumut saaffiginnissimanersoq akuerineqarnissamut akuerineqannginnissamulluunniit malittarisassat tunngavissiarineqarsimasut aallaavigalugit katsorsaasup nalilertarpaa. Takkutinngitsoortunut aamma pisinnaanatik nalunaaruteqartunut sinaakkusiinerit malittarisassaniipput. Katsorsarneqartoq aappasaanik takkutinnitsooraangat katsorsaaneq unitsinnarneqartarpoq, katsorsarneqartorlu ilisimatinneqartarpoq qinnuteqaqqittoqarsinnaasoq ilinniartup misigippagu suli neqeroorummik pisariaqaartitsilluni. Pisinnaanatik

nalunaaruteqartunut malittarisassat 2023-p ingerlanerani tulluarsarneqarmata marloriarlutik tunngavissaqarlutik pisinnaanatik nalunaaruteqartunut unitsitsisarneq atorunnaarpoq. Katsorsaanerup ingerlanerani katsorsarneqartoq marloriarluni pisinnaanani nalunaaruteqarpat katsorsaasoq psykologillu pisortaat oqaloqatigiissapput paasiniarlugu katsorsarneqartoq katsorsarneqarnissaminut piumassuseqarnersoq. Takkutinngitsoortunut aamma pisinnaanatik nalunaaruteqartunut sinaakkutissat siunertaraat katsorsaanerup katsorsakkamut katsorsaasumullu ingerlaavartuunissaa ilinniartup sivisuumik utaqqisuniinnissaa pinngitsoortinniarlugu, taamaalilluni katsorsakkap piumassuseqanngitsup katsorsaasup piffissaa tiguspaa, katsorsagassallu allat kinguarsarneqartarlutik. Katsorsaanerit qulit tikillugit katsorsarneqartut oqaloqatigineqartarnissaannik sulii najoqqutassaarpoq, taannalu utaqqinermut pitsaassusermullu naleqqiullugu piffissamik atuineq katsorsarneqartullu soqutiginninnerat eqqarsaatigalugu pissusissamisoortutut nalilerneqarpoq. Katsorsaanermik sivitsuinnissaq pisariaqaraangat tamanna pillugu psykologinut pisortaq oqaloqatigineqartarpoq. Tamannali qaqtigoortorujussuuvoq.

Pilersaarusiatic

Pilersaarusiaq Mindhelper.gl

Ersinermik ajornartorsiuteqarneq tunngavigalugu ersinermullu ikiorsiinissamut periarfissakinnera peqqutigalugu psykologinut pisortaasimasup Bjørn Noer-ip Danmarkimi Center for Digital Psykiatri (CEDIP) attavigaa, misissorniartarlugu ersineq pillugu kalaallisut allasimasunik nittartakkakkut paasissutissanik tamanit aaneqarsinnaasunik inerisaanissap misissorneqarnissaa siunertarlugu, aamma ersinerup annikillissarnissaanut ilinniartunut internettikkut neqeroorutissanik inerisaasoqarsinnaanersoq misissorumallugu, kiisalu nunatsinni innuttaasunit atorineqarsinnaasunik. 2016-imi CEDIP-ip Mindhelper.dk pilersippaa, ukiullu ingerlaneranni neqeroorutip atorsinnaassusia nalilerlugu sunniutaalu kinguneqarluartumik annertusarlugu. Nittartakkami inissinneqartoq taanna amerlasuunik atorsinnaalluarnillu ersinermut paasissutissaateqarpoq, aamma internettikkut ersinermut sammisassaq Mindhelper-skolen.dk-mik taaguuserneqarsimasooq ilaavoq. Piginnaasatigut qaffasissusia aamma sukumiisuunera tunngavigalugu, nunatsinnilu innuttaasut Mindhelper.dk-mik atuisuut arlaqarmata pitsaasunillu misigisaqartarsimammata CEDIP suleqatissatut toqqarneqarpoq. 2021-miinnarmi nunatsinnit 4500-t missaannit Mindhelper.dk alakkarneqarsimavoq. 2022-p naanerani Mindhelper.dk-p kalaallisut nutserneqarnissaanik CEDIP aamma AQQUT isumaqatigiissuteqarput, taannalu 2024-mi februaarip aallaqqaataani saqqummersinneqarluni. Pilersaarusiaq psykologinut pisortamit Bjørn Noer-imit aamma pilersaarusiamik suliaqartunit peqataapput: Jakob Mejlholm (pilersaarusiamik aqutsisoq, CEDIP), Linn Søndergaard Lindegaard (psykolog, CEDIP), Mark Buskbjerg (attaveqatigiinnermut siunnersorti, CEDIP) aamma Magnus Ankersen (attaveqatigiinnermut siunnersorti, CEDIP). Pilersaarusiambut aqutsisuupput: Christine Tønnessen aamma Lisbeth Thisted (pilersaarusiamik aqutsisoq, CEDIP). Inuit ilisimasallit allat: Mia Olsvig Møller (psykolog, Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik), Vibe Schytz (psykolog, nunatsinni psykiatri) aamma Laila Hedegaard Pedersen (Immikkoortortaqarfimmi pisortaq, Ilisimatusarfik). Kalaallisuaa Mindhelper.gl-imiippoq, paasissutissat tamarmik kalaallisut danskisullu takuneqarsinnaapput. Paasissutissat tamarmik misissorneqareerlutik kalaallit paasinnittariaasiannut kulturiannullu tulluarsagaapput.

2024-mi januaarimi Mindhelper.gl-ip saqqummiunneqarneraniilli internettimi inissinneqartut atortussat inerisaqqinneqarsimanngillat. Pissutsillu assigiinngitsut pissutaallutik pilersaarusiaq piffissaqarfigineqarani uninngatinneqarsimavoq. Mindhelper.gl-illi inerisarnissaanut periarfissaqarluarpoq, psykiatrim

unammilligassanut ilisimasat imminullu ikiorsersinnaanermut tunngasut annertusarneqarluarsinnaallutillu nutaat ilanngunneqarsinnaapput.

Sulisunik ikorfartuineq internettikkut

Nunatsinni aqutissiuussisutut ilinniartitsisutullu atorfeqartunut internettikkut ikorfartuinerimik neqeroorut 2022-mi inerisarneqarpoq. Ikorfartuinerimik neqeroorut tulluuttoq pilersinniarlugu 2023-mi 2024-milu pineqartut atorsinnaasaannik inerisaasoqaqqippoq. Qaammatikkaartumik ikorfartuinerit aalajangiunneqarsimapput, ilinniartunullu attaveqartartut suliamut ilisimasaqartut Qinngornermi katsorsaasunit marlunnit ikorfartorneqarsinnaalerput, aamma nunatta sinnerani sulisunit ilinniarfinnillu taperserneqarlutillu ilisimasaniq tunineqarsinnaalerput. Suleqatinik taperserneqarsinnaanngornerup iluaqutigaa suleqatit assingusunik naapitaqartarmata ajornartorsiutinillu assingusunik siumugaqartarlutik, taakkulu misilittakkanik avitseqatigiinnissamut periarfissiisarput. Tassaasinnaapput ilinniartunik misilittakkat attorlugit oqaloqateqartarnerit, imaluunniit ilinniartup soqutiginninnera qanoq annertusarneqarsinnaanersoq. Nittartakkakkut Aqut.gl-ikkut ikorfartuinerit iserfigineqartarput, tassanilu toqqaannartumik Microsoft Teams-imi ataatsimiinnernut link-eqarpoq. Ikorfartuinerimik tamani suliamut qulequttanut assigiinngitsunut ilisimasaniq ilinniartitsisunut aqutissiuussisunullu tulluurtunik aallarniisoqartarpoq. Tassaasinnaavoq tungiuisinnaanikkut qasusoorneq, tarnikkut peqqissuuneq, oqaloqatigiinneq ajornartoq il.il.. Taassuma kingorna periarfissaavoq ajornartorsiut piosuq aallaavigalugu ikorfartorneqarnissaq, peqataasut ilaasa inissisimanera aallaavigalugu soorlu qulaani allaatigineqarsimasuq.

Neqeroorut pillugu akissutitigut qisuariarnertigullu ilaatigut ikorfartuinerimik sulit annertuumik soqutiginnittoqarpoq, kisinnili sulinerimik pisussaaffeqarluartumi piffissaqarfigissallugu ajornaatsuunngilaq. 2024-mi internettikkut ikorfartuineq tulleriarinerimik salliuippaput, ikorfartuinissamut piffissaliinerup saniatigut nittartakkami qulequtsiilluta neqeroorullu oqaluttuarisarlugu ilinniarfinni saqqummiigaangatta eqqaasitsissutinillu nassiuussisarluta aqutissiuussisunut pisussaq ullunik marlunnik sioqqullugu maileraangatta. Taamatut iliornikkut amerlanerit ikorfartuinerimut peqataasarput.

Ilinniarfinnik suleqatigiinninnerup pingaartumillu aqutissiuussisut aamma ilinniartitsisut suleqatigiinnerisa nukittorsarnissaat qinngornerup anguniagaraa, taamaattumik ikorfartuinissamut neqeroorut ingerlaavartumik nalilersorneqarlunilu iluarsartuunneqartarpoq. Pingaartumik aqutissiuussisut sulianik assigiinngitsunik amerlasuunik tiguisarnerat maluginiarparput, arlalitsigut ilinniartut inuttut ajornartorsiuteqartut allanut ikioqqullutik saaffiginnigatik aqutissiuussisunukartarput. Aqutissiuussisunik sulineranni ikorfartuinikkut tapersersuinnikkullu ilinniartut sulit katsorsaannernut piareersimanngitsut ilinniakkaminnilu ajornartorsiuteqartut toqqaannanngikkaluamik ikorsertarpagut.

Aliasuuteqartunut internettikkut sullissineq

Ilinniartut amerlasuut nappaammik, ajunaarnermik imminut toqunermilluunniit aapparisamik, ilaqaatasumik ikinngutaasumilluunniit annasaqarsimasut amerlasaqisut Qinngornermi ulluinnarni sulinitinni nalunngilarput. Taamaattumik ataatsimoortunik aliasuuteqartunik katsorsaariaaseq 2022-mi aasaanerani katsorsaasunit sisamanit inerisarneqarpoq, taannalu Aliasunneq-mik taaguuteqarpoq. Katsorsaasut sisamat inerisaanerat tunngavigalugu 2023-mi Qinngornermi internettikkut aliasuuteqartut ataatsimoortillugit katsorsarneqarput. Katsorsaanerit iluatsilluurtumik ingerlapput, aliasuuteqartunillu ataatsimoortitsilluni neqeroorutitsinnut ilanngutivinneqarpoq. Aliasuuteqartut siulliit 2023-p aallartinneranili

internettikkut katsorsarneqartaler mata maannamut aliasuuteqartut ataatsimoortut arfineq pingasut katsorsarneqareerput, qulingiluassaallu 2025-mi februarimi aallartinneqarpoq.

Katsorsaasut marluk inerisaanermut peqataasimasut ataatsimoortuni siullerni aqutsisuupput. Ilinniartitsisarnikkut ataatsimoorluni aqutsisussanik qulakkeerneqartarpoq, tassani aliasuttuni aqutsisut misillittagaqalersimasut suleqatitik katsorsaaqataajutigalutik sungiusartarpaat. Qinnigornermi Aliasunnerup ataatsimoortunut neqeroorutigineqaannarnissaa qulakkeerniarneqartarpoq, tassami katsorsaasut amerlanerusut ataatsimoortuni aqutsisuusinnaalerput, aammalu katsorsaasut allanik taarserneqariataassagaluarpata suleriaaseq qajannarpallaarunnaarpoq. Aliasuuteqartut ataatsimoorlutik katsorsarneqarneranni katsorsaasunik danskisut kalaallisulluunniit oqaasilinnik ilinniartut toqqaasinnaanerat piffissap ingerlanerani anguniarneqarpoq. Suleqatigiinni isumalluutigineqartut soorunami apeqqutaassapput. Aliasuuteqartunik katsorsaannermi danskisut oqaaseqartut peqataagaangata nutserisoqartarpoq.

Siornatigut sulisorisimasarput, psykolog, Sussanne Vendelbo, misileraalluni ingerlatsisimavoq lektor, Anja Hvidtfeldt Stanek, Syddansk Universitet-imi Institut for Psykologimeersoq suleqatigalugu, tassani ukkanneqarluni atuisut peqataatinneqarnissaat aamma ilinniartut pisariaqartitaannik katsorsaannermilu kissaatigisaannik misissueqqissarnissaq. Suliamut tassunga Nunatsinni Ilisimatusarnermik Siunnersuisoqatigiit aningaasaliissuteqarput. 2024-ip aallartinnerani nalunaarusiaq saqqummersinneqarpoq, nittartakkatsinnilu uaniilluni <https://aqut.gl/da/omaqut/rapporter/>.

Ataatsimoorlutik katsorsarneqartunut peqataasut akissutigaat aliasunnermi allanik peqateqarneq iluaqutaasartoq taamaalilluni assinganik nalaataqarsimasunik oqaloqateqarsinnaaneq ajornarunnaartarmat. Misileraalluni suliaqarnermi ilisimasat peqataasunut ilisimatitsinertut iluaqutissanngortinneqartarput, tamannalu ingerlaavartutut, aliasuuteqartut pisariaqartitsineri kissaataallu naapertorlugit inerisarneqarluni.

Aliasuuteqartut ataatsimoortillugit katsorsarneqarneranni aqutsisuusut seniorforsker, Lene Larsen-imit Nationale Sorgcenter i Danmark-imeersumit ikorfartorneqartarput, taassumalu ikorfartuinnermut aningaasartuutit matussuserpai aningaasaateqarfinnit tapiissuteqarluni aningaasaliinikkut. Aliasuuteqartut pitsaassuseqartumik katsorsarneqarnerannut suleqatigiinneq, ilitersuut aamma ataatsimoortuni aqutsisut sulinerannut taanna annertuumik pingaaruteqarpoq. Ataatsimoortuni aqutsisut ingerlaavartumik inerisaapput aliasuuteqartunillu katsorsaaneq nunatsinni inuiaqatigiinni amerlanernit iluaqutigineqarsinnaanngussaaq.

Aliasuuteqarneq pillugu aqutsisunut ilinniartitsisunullu pikkorissaaneq siulleg 2024-mi ingerlanneqarpoq, ilinniartunik aliasuuteqartunut aliasuuteqarnerup qanoq oqaloqatigiissutigineqarsinnaanera pillugu. Qulingiluut nalunaarsimapput peqataasunillu akissuteqaatit iluarput atorsinnaalluarlutillu. Pikkorissarnermut ullut marluk atorineqarput aliasuuteqarnermullu saqqummiinerit, oqaloqatigeeriaatsit aamma inunnut aliasuttunut oqaloqatigeeriaatsit sammineqarlutik. Saniatigullu pikkorissarneq sungiusarnermik ikorfartuinnernillu ilinniartut aliasuuteqarnerannut tunngasoq misigineqarsimasunik aliasunnerup suliarinissaannut tunngassuteqartunik ilaqarpoq. 2025-mi upernaakkut pikkorissaanerit marluk pilersaarutigineqarput, aasamilu sulinnigiffiusoq naappat ukiakkut pikkorissarnerit marluk pilersaarutigineqarput. Pikkorissarneq akeqanngilaq nunatsinnilu atuartunut ilinniartunullu sullissisunut tamanut neqeroorutaalluni, aamma meeqqat atuarmiannut.

Ersineq pillugu ataatsimut katsorsaaneq

Ilinniartut akornganni ersinerup tarnikkut nannertuumik ajornartorsiutaanerata takusinnaavarput, tamannalu pillugu ilinniartut saaffiginnittarput. Tamanna tunngavigalugu aamma aliasuuteqartut ataatsimoortillugit katsorsarneqartarnerannik misilittakkat tunngavigalugit 2023-mi aalajangiivugut ersinermik akornuteqartut ataatsimoortillugit internettikkut katsorsarniarlugit. Qinngornerup iluani suleqatigiissitaq pilersinneqarpoq, taassuma kognitiv adfærdsterapi aallaavigalugu katsorsaariaatsimik naleqqussaassaaq internettikkut nunatsinni atorineqartussamik. Katsorsaariaaseq neqeroorutigineqartussaq aliasuuteqartunik ataatsimoortitsilluni katsorsaaneranut assingusuussaaq. Ilinniartut neqeroorummuk qinnuteqartut nittartagarput atorlugu nalunaassavaat qulequtaq sorleq atussanerlugu naatsorsuutiginerlugu. Ilinniartut ersineq pillugu saaffiginnittut ataatsimoorluni katsorsaaneranut peqataaqqullugit kajumissaarneqarlutik attavigineqassapput, aamma katsorsaasumit misissorneqassallutik.

Naak 2024-mi ersineq pillugu ataatsimoorlutik katsorsarneqartussat aallartinneqartissinnaanissaat ilimagineqarsimagaluartoq tamanna piviusunngortinneqarsinnaasimanngilaq. Suliniummik ingerlatsisut paasivaat katsorsarneqartussat misissorneqarnissaat ajornaatsuinnaasimanngitsoq, ersinermik ajoquteqarneq allanik akornuteqarnernut atassuteqartarmat imaluunniit inuunermi atukkat paasiuminaatsut ilitersuut atorlugu katsorsarnissaat aqunnissaallu ajornakusoorsinnaammata. Ataatsimoortunik katsorsaaneq ataatsimoortut assigiissuteqarnissaannut piumasaqartarpoq katsorsaaneq iluatsilluassappat. Misissuineq iluaqutaaneranut naleqqiullugu nukinnik atuiffiusarpoq, qaammatinilu marlunni misissuereernikkut peqataasussat marluinnaat 2024-mi akuersissutigineqarput. Najoqqutassiaq katsorsaanerullu ingerlanera misilinniarlugu aallartittoqaralarpoq, kisianni peqataasup aappaa naapeqqaarnerup kingorna peqataajunnaarpoq, peqataasorlu kiserngoruttoq kisiimiilluni ingerlasussanngortinneqarluni. Taamaattumik ersinermik akorngutillit ataatsimoorinneqarnerannut ilitersuut naammassineqaralarluni ataatsimoorinneqarsimasunut misilinneqanngitsoorpoq. Piginnaassuseqartunik amigaateqarneq peqqutigalugu suliniut 1.2.2025-mi unitsinneqarallarpoq.

Ammasumik siunnersuineq

2023-mi Qinngornerup oqarasuaatikkut siunnersuisarneq aallartippaa, tassani ilinniartut periarfissaqalerput sulisumut toqqaannartumik sorlermut neqeroorummuk tarnikkut tulluunnerunersoq paasiniallugu siunnersuisinnaasumut aqutissiuussinnaasumullu saaffiginnissallutik. Neqeroorutitta tamanit ilisimaneqarnissaat tarnikkullu ikiorserneqartariaqartut tamarmik neqeroorfigineqarnissaat anguniarlugu Ammasumik Siunnersuineq pilersinneqarpoq. Ammasumik Siunnersuineq aallartinneqarni ataasinngornerit tamaasa nal. 12-imit 13-imut ammasarpoq. Ilinniartut sianernissaat sapinngisamik periarfissinniarlugu ilinniartitsineq qimanngikkalarlugu piffissami tassani sianersinnaanissaq toqqarneqarpoq, tassalu ulloqqeqasiornermi. Tarnikkut peqqissuseq pillugu saaffiginninnissaq suli paqumigineqartarpoq, taamaattumik ilinniartunut periarfissatsialattut piffissaq taanna toqqarneqarpoq. Aallartinneqarni killilimmik atorineqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq, neqeroorummik saqqummiunneqaqqaartariaqarmat. Naallu Ammasumik Siunnersuineq inuit attaveqaataanni neqeroorutitut siammarterneqartaralarlartoq neqeroorut 2024-mi unitsinneqarpoq, tamatumunngalu saaffiginnittut ikippallaarnerat pissutaavoq.

Ataatsimoorluni aallartinneq

Ataatsimoorluni aallartinneq neqeroorutaavoq 2023-p ingerlanerani inerisarneqartoq anguniarlugu Qinnigornermut saaffiginnittut tamarmik piaarnerpaamik ikiorserneqarnissaat, sapinngisamillu sap.ak. marluk qaangiutsinnagit. Ataatsimoorluni aallartinnermi peqataasut sap.ak. saqqummiiffiqineqartarput psykologimmi qulequttanik, tassani ilinniartuq ilisimasanik tunineqartarpoq tamatigoortunik ilaatigut nammineq atugarisami eqqarsaatigeqqinnissaanut tunngasunik. Qulequttat toqqarneqartarput tamanut soqutiginarsinnaanerit saaffiginnermut peqqutaasut aallaaviginagit. Ilinniartut qinnuteqaataat akigaangatsigu nassiunneqartarpoq uagut nittartakkatsinnut innersuussisoqartoq, tassanilu ataatsimoorluni aallartinneq allaatigineqarsimasarpoq, linkilu aqqutigalugu Microsoft Teams-ikkut peqataasoqartarluni. Taamaaliornikkut qulakkeertarparput qinnuteqartut tamarmik saaffiginninnermit sap.ak. ataaseq qaangiutsinnagu uagutsinnit kalerrinneqarnissaat. Ataatsimoorluni aallartinneq siulleq 2024-mi aallartippoq qulequttat siulliit imaralugit 1. Soqutiginneq pingaartitallu, 2. Eqqarsaatit misigissutsillu, 3. Ersineq aamma 4. Annaasaqarneq aamma aliasuuteqarneq. Saqqummiinerit tamarmik akunnermik ataatsimik sivilissuseqartarpoq qulequttallu taarserneqartarput taamaalilluni qulequttanut assigiinngitsunut peqataasoqarsinnaanngorlugu, nammineq peqataaffigisassap utaqqinerani.

Aprilimi, majimi juunimilu sap.ak.-kaartumik katersuuttoqareernerani suliniutip unitsinneqarnissaa aaliangiunneqarpoq, peqataasullu ikippallaarnerat tamatumunnga pissutaavoq. Katersuunnerit amerlanerit peqataasoqarneq ajorput, ataasiakkaat peqataasoq ataasiusarluni, ataasiakkaanilu allani pingasut tallimallu akornganni peqataasoqarluni. Nukiit atorineqartut angusallu oqimaatigitiissaanngimmata suliniut 2024-mi juunimi matuneqarpoq. Saqqummiinernut atorineqartut atortussat sukumiisumik suliaasarput tusarnaartunullu soqutiginartuullutik, ilinniartunillu akissutigineqarpoq toqqissisimanatik misigalutik linkimut ineraangamik peqataaniarlutik, ilisimasarnagu kikkut aamma linkimut isersimanersut. Taamaattumik atortussat allanut atorineqarsinnaapput, soorlu video atorlugu saqqummiinernut aamma AQQUT-ip nittartagaanut, imaluunniit Mindhelper.gl-imut, taamaalillutik ilinniartut atortussat toqqissisimanartunik sinaakkutissaqarlutik pissarsiarisinnaavaat piareersimalerunik.

Ukiup ingerlasimanera eqikkarlugu

2024-mi siornatigut pisut assigalugit pinaveersaartitsineq aamma tarnikkut ajornartorsiutinik katsorsaaneq Qinnigornerup ukkatarisimavaa. 2024-milu neqeroorutit nutaat inerisarneqarlutillu aallartinneqarsimapput aamma neqeroorutit pigineqartut nangillugit nalilerneqartarlutik inerisaqqinneqartarlutillu. Qinnigornermi Aqqut-milu pisortanik taarseraattoqangaatsiarsimavoq, taamaattumik nutaanik inerisaaneq ukiut siuliinisulli annertutigisimanani. Ukiuni siulliunerusuni suliniutit ilaat inerisarneqarsimasut sunniuteqarnat ilinniartunit naatsorsuutigineqartumik peqataaffiqineqartarsimanngillat, sulinitillu soorlu ammasumik siunnersuineq, ersinermik ajoquteqartut aamma ataatsimoorluni aallartinneq taamaatinneqarsimapput.

Qinnigornermi katsorsaasut suleqatigiittut anersaaqarlutik ilungersorlutillu sulisarput suliassanik pingaarnerit naammassiniarlugit, taakkuuppullu tarnikkut katsorsaaneq ilinniartup atugarissaarnera qitiutillugu, ukkataralugu qaffasissumik pitsaassusilimmik utaqqinermillu sivikillisaalluni katsorsaaneq.

A vibrant photograph of the Aurora Borealis (Northern Lights) in a winter setting. The sky is a deep, dark blue, filled with numerous small, bright stars. Several thick, flowing ribbons of bright green and yellow-green light dance across the sky, originating from the horizon and reaching towards the top of the frame. Below the sky, a range of rugged, snow-covered mountains stretches across the middle ground. The peaks are jagged and partially covered in snow, with some dark evergreen trees visible on the lower slopes. In the foreground, a calm body of water, possibly a lake or a wide river, reflects the intense colors of the aurora and the lights from a small town or village on the far shore. The town's lights are a mix of warm yellow and white, creating a series of bright, vertical reflections on the water's surface. The overall scene is a breathtaking display of natural beauty in a cold, mountainous environment.

2024-MUT QUJANAQ

Ilanngussaq 1.

Majoriami ilinniarfinnilu saqqummiinerit:

	Uge	Sted	Dato	Oplægssted	QINNGORNEQ	AQQUMMUT QULLEQ
1	2	Nuuk	10. jan. 8:15	KTI	Emma	Jonna
2	3	Nuuk	17. jan. 13:30	Kunstskolen	Louise	Helle
3	5	Nuuk	2. feb. 10:15	SPS-PI	Sara	Helle
4	4	Nuuk	22. jan. 9:00	Maritime	Sara	Jonna
5	4	Ilulissat	26. jan. 10:45	PI/SPS	Ida	Jonna online
6	5	Sisimiut	2. feb. 10:00	Kalaallisuuliornermik Ilin.	%	Jonna online
7	6	Nuuk	5. feb. kl 13:00	Ilisimatusarfik	Emma	Kulunnguaq
8	6	Nuuk	6. feb kl. 14:00	Majoriaq	Maliina	Kulunnguaq
9	7	Nuuk	12. feb. 10:30	PI - SA lokale 8	Emma	Jonna
10	8	Online	21. feb. 13:30	Kullorsuaq online	%	Jonna online
11	9	Online	26. feb 14:00	Kuummiut online	%	Kulunnguaq online
12	12	Nuuk	19. mart. 10:00	GUX Nuuk	Louise	Kulunnguaq
13	12	Nuuk	2. april 11:00	PI - SH	Sara	Jonna
14	17	Nuuk	23. april 11:00	PI	Maliina	Paornánguak'
15	32	Nuuk	7. aug 14:30	SPS PI	Maliina	Paornánguak'
16	34	Qasigiannuguit	21. aug	Qasigiannuguit Majoriaq	Hanne F	Viser filmen om eVejledning
17	35	Paamiut	26. aug	Paamiut Majoriaq	Ida F.	Viser filmen om eVejledning
18	36	Nuuk	4. sept 13:00	UNI Nuuk	Frida	Viser filmen om eVejledning
19	36	Nuuk	5. sept 13:00	SPS	Eskil	Viser filmen om eVejledning
20	36	Uummannaq	2. sept	Majoriaq	Louise	Viser filmen om eVejledning
21	37	Upernavik	09-sep	Majoriaq	Laila Marie	Viser filmen om eVejledning
22	37	Nuuk	10-sep	NI	Louise	Viser filmen om eVejledning
23	38	Qeqertarsuaq	17-18. sept	Majoriaq	Eskil	Viser filmen om eVejledning
24	39	Nuuk	24. sept	PI SHSEP24 (MIE)	Maliina	Viser filmen om eVejledning
25	39	Ittoqqortoormiit	sept	Majoriaq	Rachad	Viser filmen om eVejledning
26	40	Maniitsoq	01. oktober	Majoriaq	Karina	Viser filmen om eVejledning
27	42	Nuuk	16 Oktober	Majoriaq	Maliina	Viser filmen om eVejledning
28	43	Nuuk	21. oktober	KTI	Karl	Viser filmen om eVejledning
29	44	Nuuk	28. oktober	GUX Nuuk	Frida	Viser filmen om eVejledning
30	46	Nuuk	14. November	Majoriaq	Maliina	Viser filmen om eVejledning
31	47	Nuuk	18. November	Majoriaq	Maliina	Viser filmen om eVejledning
32	48	Nuuk	28. November	Majoriaq	Maliina	Viser filmen om eVejledning

Sulisunik amigaateqarneq pissutaalluni QINNGORNEQ-mit (siornatigut ilinniartunut siunnersuisarfik) atorfilittut angalasoqarsimanngilaq. Sullissiviup neqeroorutaasa Majoriamut ilinniarfinnullu ilisimatitsissutigineqarnissaat angalanerni siunertaasarpog. Illoqarfinni sulisut oqaloqatigisarnissaat sulinitinni pisariaqarpoq, sullissiviullu tamanna anguniagaraa, taamaaliornikkut nuna tamakkerlugu aqutissiuussineq ataqatigiissarniarneqarluni, aamma illoqarfinni akisussaassuseq kulturikkullu assigiingissutsit attatiinnarniarneqarput. Taamaattumik AQQUT-mit annertuumik kissaatigineqarpoq immikkoortoqarfimmi sulii annertunerusumik iliuuseqartoqarnissaa, taamaassappalli sulia pingaartup naammassineqarnissaanut AQQUT-ip isumalluutit annerusut pisariaqartippai.